

Cătălin Dorian
Florescu

Născut la Timișoara în 1967, Cătălin Dorian Florescu trăiește în Elveția din 1982. A urmat studii de psihologie și psihopatologie la Zürich, specializându-se în terapia umanistă Gestalt. După absolvire a lucrat ca psiholog într-un centru de reabilitare pentru dependenții de droguri. Din 2001 este scriitor liber-profesionist. A publicat romanele *Wunderzeit* (*Vremea minunilor*, 2001; Humanitas, 2022), *Der kurze Weg nach Hause* (*Scurtul drum spre casă*, 2002), *Der blinde Masseur* (*Maseurul orb*, 2006), *Zaira* (2008), *Jacob beschließt zu lieben* (*Jacob se hotărăște să iubească*, 2011; Humanitas, 2022), *Der Mann, der das Glück Bringt* (*Bărbatul care aduce fericirea*, Humanitas, 2016), *Der Feuerturm* (*Turnul de foc*, 2022, în curs de traducere la Humanitas) și volumul de povestiri *Der Nabel der Welt* (*În buricul pământului*, Humanitas, 2019). Cărțile sale au fost traduse în peste zece limbi.

Cătălin Dorian
Florescu

Jacob se hotărăște
să iubească

Roman

Traducere din germană și note
de Mariana Bărbulescu

 HUMANITAS
BUCUREȘTI

Redactor: Cristina Jelescu
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
DTP: Dragoș Dumitrescu, Dan Dulgheru

Tipărit la Artprint

Cătălin Dorian Florescu
Jacob beschliesst zu lieben
Copyright © 2011 by Cătălin Dorian Florescu
First published by C.H.Beck, München, 2011
All rights reserved.

© HUMANITAS, 2022, pentru prezenta versiune în limba română

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Florescu, Cătălin Dorian
Jacob se hotărăște să iubească / Cătălin Dorian Florescu;
trad. și note de Mariana Bărbulescu. – București: Humanitas, 2022
ISBN 978-973-50-7455-5
I. Bărbulescu, Mariana (trad.; note)
821.135.1

EDITURA HUMANITAS
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0723 684 194

Capitolul 1

ÎN ORICE FURTUNĂ SE ASCUNDE UN DIAVOL. Într-una trecătoare, de vară, dar și în cele care se lasă greu pe pământ, zile de-a rândul. El se ascunde de Dumnezeu. Cu cât e mai înfricoșat, cu atât mai aprig răscolește aerul și țărâna. Dar nici asta nu-l prea ajută. Apoi, când furtuna chelălăie afară, pe câmpii, oamenii știu că Dumnezeu l-a găsit pe diavol.

Dacă are noroc, reușește să fugă. Iese din uragan, vântul se potolește și norii se topesc, ca și cum n-ar fi fost niciodată acolo. Dar încă e prea devreme să răsuflă ușurat, prea grabnică e nevoia hăituitului să-și găsească un nou ascunziș. Îl va căuta în blana unei pisici sau în coroana deasă a unui fag. Cei care se încumetă să iasă din casă în asemenea zile își strâng cât pot de bine hainele pe trup, să nu se furișeze diavolul în ele.

În iulie 1924, tata s-a ivit dintr-o asemenea furtună și niciodată nu i-a contrazis pe cei care credeau că încheiase o înțelegere cu diavolul. Nici când s-a însurat cu mama, nici când ea m-a făcut pe mine și nici când el a pierdut iarăși totul.

Atunci, pe când frontul de nori din vest, aflat încă de cealaltă parte a graniței cu Ungaria, înainta amenințător, pândarul sări în sus. Tunetul îl trezise, cerul părea uns cu

păcură. Marian și-a căutat grăbit goarna, vrând să dea de veste satului, dar rachiul îi secase gura. A mai luat o înghițitură zdravănă și acum strigarea lui s-a auzit pe ulițele pustii, încremenite în soare.

Între timp, la mare depărtare, fulgerele au lovit pământul și ploaia a început să cadă în trâmbe late.

Marian și-a înfipt goarna sub braț, și-a pus încălțările de lemn și apoi a alergat la casa paznicului cetății. Așa i se zicea, chiar dacă nu exista nicăieri vreuna, dar poate că țăranii socoteau satul întreg o cetate. Un sat răzlețit și atât de vulnerabil, încât era o pradă ușoară nu numai pentru vreme, ci și pentru toți cei care își făceau drum pe acolo: armate întregi și vagabonzi singuratici, habsburgi și unguri, pământeni și, uneori, nepământeni.

Strubert, paznicul cetății, aflase deja; suferea de aceeași patimă ca pândarul, iar pe el îl deșteptase nevasta, zgâlțâindu-l. L-a cărat apoi până la fereastră, și el a început să înjure și a dat s-o lovească fiindcă îi luase prea mult să-l trezească. A înșfăcat cheia de la turnul bisericii, s-a repezit afară și i-a strigat pândarului, de care mai-mai să se ciocnească: „Să sune alarma!“ Nici nu bănuia că în ziua aceea va fi nevoie să tragă de două ori clopotul cel mare și greu.

Fusese turnat la Timișoara, la stăruințele lui Frederick Obertin, încă din 1773, la un an după ce satul apăruse așa, din nimic, și oamenii îl aduseseră încoace pe un car cu boi. Apoi fusese tras cu mare caznă sus, în clopotniță, și prins lângă clopotul cel mic și cel mijlociu. El era cel mai important. El răsuna mereu la incendii sau la alte primejdii. El, al cărui dangăt se împânzea peste câmpie ca să anunțe ceasul de tihnă al amiezii și care, în amurg, încheia sunetul celorlalte două, aducând oamenii acasă de pe câmp. Trei bătăi, pentru Tatăl, Fiul și Sfântul Duh. Tot el se auzea primul când era dus un mort la groapă.

Primul mort nu se lăsase mult așteptat. Argatul Roland Manceuvre avea de lustruit clopotul, cu puțin înainte de inaugurare; s-a încurcat în frânghii și s-a rostogolit în gol. A căzut direct la picioarele lui Frederick Obertin și ale celorlalți oaspeți. Poate că fusese rachiul, poate altceva, de neexplicat. Oricum, asta a fost începutul unui lung șir de accidente, omoruri și sinucideri care aveau să bântuie satul. Era în întregime pământul lui Dumnezeu, dar oamenii îl puneau la socoteală și pe celălalt.

Când paznicul cetății și-a scuiat în palme și a apucat frânghia, țărani de pe câmp, mulți chiar la patru-cinci kilometri depărtare, zăriseră deja furtuna. Unii se îndreptaseră de spate, ținându-se de șale, fiindcă observaseră că se schimbase lumina. O ultimă licărire slabă, înainte ca soarele să dispară. Și o primă pală ușoară de vânt, care anunța ce avea să urmeze. Sfârșitul lui iulie era vreme de recoltă. Pe câmp erau snopi de grâu peste tot și, în multe locuri, fân uscat. Dar nu era nimic de făcut, avea să vadă mai târziu ce se mai putea salva. Oamenii și-au pus uneltele și proviziile în căruțe și au pornit.

Nezărit de nimeni, Jakob a apărut pe drumul îngust, cu pietriș, care trecea pe lângă sat, la oarecare distanță, și lega Timișoara de granița ungurească. Fusese o zi fierbinte, dintr-alea în care ți se lipeau straietele pe trup și praful îți intra în ochi și în nas. Și Jakob văzuse că pământul era muiat într-o lumină galbenă, intensă, care și-a pierdut repede strălucirea, până ce s-a făcut cenușie. S-a oprit, a ridicat capul, și-a împins căciula unsuroasă spre ceafă și s-a uitat la cer. A tras adânc aer în piept – mirosea a ploaie. Norii erau deja la mai puțin de un kilometru, vântul se întetea și scutura cu putere cei câțiva duzi și plopi care aveau drumul. Sus, deasupra lui, se învârteau stoluri întregi de ciori, gălăgioase și neliniștite, care apoi au luat-o spre oraș. Aveau să

se lase pe terenurile pustii ale fabricilor, în curți, pe malul Canalului Bega și să-și caute adăpost acolo.

Jakob îi vedea în depărtare pe ultimii țărani dispărând printre case. Și-a scos încălțările, le-a înnodat șireturile și le-a aruncat pe umăr. Nu mai era vreme de pierdut, furtuna ajunsese acolo, orizontul se îngustase la numai câteva sute de metri. A intrat în câmp și a început să alerge.

Știa că nu era bine, chiar dacă Dumnezeu ștergea păcatele oamenilor loviți de trăsnet. Asta era credința românilor, iar el trăise de-ajuns printre ei ca să-și închipuie că se putea să fie și așa. Când a ajuns la jumătatea drumului până la primele gospodării, ploua deja tare, iar vântul i se împotrivea, ca și cum ar fi vrut să-l țină în loc. Dar vântul avea ghinion, Jakob nu se lăsa scos din ritm decât pentru cel mult câteva clipe. Totuși, uneori, rafalele îl plesneau peste față cu atâta sălbăticie, încât înainta trei-patru pași și dădea înapoi tot atâția. Era un bărbat înalt, cu părul zburlit, cu care natura se juca – sau or fi fost diavolii, care voiau să-l ridice și să dea cu el de pământ, mânioși că Dumnezeu îi vânează *pe ei*, și nu pe oameni.

Furtuna n-a putut să-i fure decât căciula. A fost rostogolită peste câmp, fluturată în aer și apoi a rămas agățată într-un mărciniș. Haina, în buzunarul căreia se afla bucată de ziar ce îl adusese încoace, se umfla și ea ca o pânză de corabie și îl trăgea înapoi. Dar Jakob era vânjos, asta n-avea cum să fie o piedică. Se afla la numai câțiva pași de un grajd și ceva a zburat chiar pe lângă el – o bucată dintr-un horn sau dintr-un jgheab. A deschis anevoie o ușă îngustă din dosul grajdului, s-a strecurat înăuntru și s-a lăsat să cadă în fân.

Animalele n-au protestat. Jakob se simțea bine acolo, aproape de trupurile calde, tresărinde de vite și cai. Mirosul de balegă și fân, de murdărie și de piei de animale îl liniștise dintotdeauna. Să trăiască în ritmul animalelor, să le șteargă

de apă, să le țeșale și să le acopere, să le ungă copitele și să se dea mai aproape de ele toamna, când se făcea mai rece. Jakob s-a târât cu băgare de seamă până la una dintre vacile culcate. A mângâiat-o, ca s-o liniștească, i-a apucat o tâță și a început să soarbă cu lăcomie. Vaca nu s-a împotrivit, pentru ea nu era decât un altfel de vițel.

S-a întins, a închis ochii, dar, după scurt timp, i-a deschis din nou. A scormonit înfrigurat prin buzunare, căutând ceasul de aur, și, când l-a simțit în mână în sfârșit, a surâs mulțumit. Apoi a adormit învăluit de răpăitul ploii, de zgomotele tunetelor și ale vântului. Între timp se întunecase, prin rosturi și crăpături fulgerele luminau bărbatul adormit și animalele care stăteau de veghe.

Peste nici un sfert de oră, alt bărbat, cu o pușcă în mână, a deschis brusc poarta mare din față și, la lumina fulgerelor, a încercat să-l dibuiască pe străin. Când l-a descoperit, s-a îndreptat spre el și l-a lovit cu patul puștii în burtă; Jakob a sărit în sus, trupul lui aducea cu un tanc.

— Am crezut că-i un hoț de cai. Unii își zic că au mai multe șanse pe o vreme ca asta. Dar n-am mai pomenit hoț de cai care să se pună pe dormit. Sunteți șvab, sau român? a întrebat omul.

— Șvab, a răspuns Jakob.

Alex Neper s-a întors pe călcâie și s-a dus înapoi în casă. Jakob credea deja că-l uitase sau că nu-i mai păsa de el și chibzuia dacă să riște și să mai rămână – fiindcă furtuna nu se terminase nici pe departe –, când a auzit un glas din celălalt capăt al curții:

— Veniți încoace! Avem mămăligă.

Jakob a alergat prin ploaie, cu pași mari, până la casă.

Stăteau față în față în lumina palidă din bucătărie; Neper i-a întins o farfurie cu mămăligă și niște cârnați. Jakob mânca de-a-n picioarele, înfundându-și gura. Neper l-a lăsat în

pace, dar îl urmărea cu mare atenție. De-ar fi fost nevoit să se bată, n-ar fi avut nici o șansă în fața străinului, care avea cel mult douăzeci și șase sau douăzeci și șapte de ani, era mai lat în umeri decât el, avea un nas proeminent și o ceafă vâjnoasă. Când ți se proptea ăsta în față, sigur era în stare să capete ce voia. Ca să fie mai sigur, Neper trase mai aproape pușca pusă pe masa din bucătărie.

— V-am văzut venind peste câmp, a spus Neper. Jakob a înghițit ultimele îmbucături, s-a făcut că nu vede paharul pus de gazdă, a luat sticla de rachiu, a dus-o la gură și aproape a golit-o. Abia apoi s-a uitat în jur; era o casă dintre cele mai acătării, dar neîngrijită și în dezordine.

— Unde mă aflu?

— La farmacist.

— Nu asta vreau să știu – în ce sat?

Abia atunci și-a dat seama Neper de glasul străinului: era profund, pătrunzător și hotărât.

— În Triebswetter. După cum se vede, vremea asta tulbure se potrivește de minune cu numele satului nostru¹.

— Triebswetter? Înseamnă că am ajuns la țintă, a zis Jakob, punându-și iar mămăligă în farfurie, dintr-o oală.

*

FURTUNA ȚINEA DEJA DE MAI MULTE CEASURI. Tot nu se săturase – ea sau creaturile care sălășluiau în ea. Existau oameni care ziceau că ajunseseră destul de aproape cât să vadă creaturile ascunse acolo, hidoase și respingătoare sau ispititoare, dar nu mai puțin primejdioase.

Dacă dispărea careva, din când în când, sau nu se mai întorcea din vreo călătorie, lumea zicea: „L-a luat furtuna“.

1. Numele german al satului bănățean Tomnatic, care, în traducere, înseamnă „vreme tulbure“.

Câteodată apărea iar, umflat și vânăt, adus la mal de apă râului. Sau rămânea dispărut, poate pentru totdeauna. Că s-ar fi dus cumva după alt bărbat sau altă femeie ori că îi era mai dragă moartea decât o viață dusă în strâmtoarea satului – așa ceva nu era îngăduit nici măcar să gândești. Nu se pomenea nici să înșeli și nici să hotărăști ce vrei, așa, de unul singur; de netăgăduit erau doar Dumnezeu sau diavoli și soarta cu care te loveau. Când furtuna s-a mai domolit, Neper și Jakob s-au încumetat să iasă în drum. Peste tot zăceau căruțe răsturnate, garduri smulse și copaci scoși din rădăcini. Un șopron, câteva hornuri și peretele unei case făcute numai din lut se prăbușiseră.

— Dacă mai ține ploaia, se umflă Mureșul și îndată o să fim sub apă, a spus farmacistul și s-a întors în casă.

Jakob era ud până la piele, apa din haine îi picura în micile pâraie care brăzdau drumul și grădina lui Neper și care purtau cu ele noroi, pietre, gunoaie și chiar unelte mai mici. Și el stătea într-un asemenea pârâu și apa îi scălda picioarele murdare. Apoi, când nimeni nu se mai aștepta, pentru că fulgerele se aprindeau la o distanță tot mai mare, poate chiar deasupra Timișoarei, cerul s-a luminat brusc și, în strălucirea aceea fugară, tot satul s-a arătat ca o nălucă. După fulger a urmat o bubuitură grozavă care i-a speriat pe toți, oameni și animale.

Neper s-a repezit la fereastră. L-a văzut pe străin stând la poartă, cu picioarele depărtate, ca și cum ar fi prins rădăcini, unit cu ploaia și furtuna. Un om încă tânăr, pe care și-l putea închipui bine ca argat în grajdul lui. Dar nu știa la ce să te aștepti de la el. Nu era lămurit ce căuta acolo, dar nu prevestea nimic bun.

Proprietarul singurei farmacii din tot ținutul era un om modest. Tatăl lui, primul Alex Neper, își deschisese prăvălia în 1880 și adusese leacuri, flacoane și prafuri de toate